SÄRSKILT UTTALANDE

Kulturnämnden
Liberalerna, Moderaterna
Kristdemokraterna, Centerpartiet

2018-05-22

KN 2018/395

Särskilt uttalande angående Yttrande över rapporten Fler filmspelningar till Sverige

Kulturnämnden i Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att yttra sig över rapporten ”Fler filminspelningar till Sverige”. Rapporten, som är framtagen av Tillväxtverket i samverkan med Svenska Filminstitutet på uppdrag av regeringen, utreder huruvida Sverige bör införa produktionsincitament för att stimulera förutsättningarna för fler filminspelningar i landet.

Filmen är en viktig del av Stockholmsregionens kreativa näringar, med flera verksamma företag inom film och tv än övriga landet tillsammans. För Stockholm är det viktigt att denna del av näringslivet ges goda professionella förutsättningar med sunda och lika villkor för alla. Det var därför mycket olyckligt när regeringen valde att höja momsen för filmvisning på bio till 25 procent.

Rapporten är dock en välkommen genomgång av förutsättningarna för filmproduktion, i såväl Sverige som EU. Avsaknaden av incitament i kombination med ett högt kostnadsläge blir en konkurrensnackdel för länder som Sverige och Danmark. Samtidigt har subventionerna på delstatsnivå i USA blivit allt mer ifrågasatt och är sällan lika omfattande som de europeiska. Få jobb skapas till en alltför hög kostnad. Samtidigt har EU:s mer generösa subventioner kompenserat för intäktsbortfall för en filmindustri som är inne i förändring. Detta har gjort att filmproduktion ofta innebär avancerade skatteupplägg.

Sverige, till skillnad från många andra länder, redan idag har ett omfattande statligt stöd till filmproduktion på 300 miljoner kronor genom Filminstitutet. Till det tillkommer regionala filmfonder och produktioner finansierade av Sveriges Television, vilket enligt liggande förslag innebär ytterligare skattefinansiering med rabatter. Förslagets generösa rabatter på ytterligare 300 miljoner kronor innebär i praktiken att det statliga filmstödet fördubblas. Ett beslut om införande av rabatter ska ta hänsyn till denna helhet.

Andra faktorer som bör vägas in i rapporten är den förändring som filmbranschen genomgår. Filmer i det mellansegment som rabatterna lockar, blir ofta festivalfilmer med begränsad biodistribution och därmed inte alltid lika tillgänglig för medborgarna. Istället har nya distributionsformer tagit över kvalitetssegmentet och tittarna väljer amerikanska plattformar som Amazon, Netflix och HBO, högt värderade bolag som inte är beroende av stöd.

Rapporten pekar på att det inte finns några studier som entydigt visar på effektiviteten med rabatter. Det finns flera faktorer som kan påverka val av inspelningsland. Miljöer, talang, språk och marknad är avgörande faktorer

som gör att en stor del av amerikansk film- och tv-produktion förläggs till Storbritannien eller Irland. Likaså bör det övervägas att, i likhet med Storbritannien och andra framgångsrika filmländer, ställa ytterligare krav på inhemsk anknytning eller inhemsk prägel på de produktioner som ska erhålla rabatten. Utformningen av systemet för produktionsincitament får inte utformas på ett sätt som möjliggör avancerade upplägg för internationella produktioner, utan att ge något kulturellt värde tillbaka till de svenska skattebetalarna.